NN 46/2018 (18.5.2018.), Zakon o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela

HRVATSKI SABOR

859

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIJENOSU I OBRADI PODATAKA O PUTNICIMA U ZRAČNOM PROMETU U SVRHU SPRJEČAVANJA, OTKRIVANJA, ISTRAŽIVANJA I VOĐENJA KAZNENOG POSTUPKA ZA KAZNENA DJELA TERORIZMA I DRUGA TEŠKA KAZNENA DJELA

Proglašavam Zakon o prijenosu i obradi podataka o putnicima u zračnom prometu u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela terorizma i druga teška kaznena djela, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 10. svibnja 2018.

Klasa: 011-01/18-01/49
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 15. svibnja 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O PRIJENOSU I OBRADI PODATAKA O PUTNICIMA U ZRAČNOM PROMETU U SVRHU SPRJEČAVANJA, OTKRIVANJA, ISTRAŽIVANJA I VOĐENJA KAZNENOG POSTUPKA ZA KAZNENA DJELA TERORIZMA I DRUGA TEŠKA KAZNENA DJELA

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se prijenos podataka o putnicima u zračnom prometu koje prikupljaju zračni prijevoznici te obrada tih podataka, što uključuje njihovo prikupljanje, analizu, korištenje, razmjenu i čuvanje.

(2) Podaci prikupljeni u skladu s ovim Zakonom mogu se obrađivati samo u svrhu sprječavanja, otkrivanja, provođenja istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kaznena djela navedena u članku 5. stavku 2. ovog Zakona.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo prenosi Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (SL L 119/132, od 4. 5. 2016.).

Članak 3.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *depersonalizacija podataka* je postupak kojim se za korisnike čine nevidljivim određene vrste podataka u svrhu onemogućavanja izravne identifikacije osobe na koju se podatak odnosi

2. *druga teška kaznena djela* su kaznena djela navedena u članku 5. ovog Zakona

3. *putnik* je osoba koja na temelju ugovora sa zračnim prijevoznikom ima pravo na prijevoz zrakoplovom

4. *treće države* su države koje nisu države članice Europske unije

5. *zračni prijevoznik* je poduzetnik koji posjeduje valjanu Operativnu licenciju ili jednakovrijedan dokument kojim je ovlašten za obavljanje komercijalnog zračnog prijevoza.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5.

(1) Prikupljanje i obrada podataka o putnicima u zračnom prometu na temelju odredbi ovog Zakona u nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova, koje za obavljanje ovih poslova ustrojava unutarnju ustrojstvenu jedinicu (u daljnjem tekstu: jedinica za informacije o putnicima).

(2) Podaci koje jedinica za informacije o putnicima prikupi na temelju ovog Zakona mogu se obrađivati samo u svrhu sprječavanja, otkrivanja, provođenja istraživanja i vođenja kaznenog postupka za kazneno djelo terorizma i s njime povezana kaznena djela te sljedeća kažnjiva djela za koja je propisana kazna u trajanju od najmanje tri godine zatvora:

1. pripadanje zločinačkoj organizaciji

2. trgovanje ljudima

3. spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija

4. nedopušteno trgovanje opojnim drogama i psihotropnim tvarima

5. nedopuštena trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima

6. koruptivna kaznena djela

7. prijevara, uključujući i prijevaru koja ugrožava financijske interese Unije

8. pranje prihoda stečenog kaznenim djelom i krivotvorenje novca, uključujući euro

9. računalni kriminalitet / kibernetički kriminalitet

10. kaznena djela protiv okoliša, uključujući i nedopuštenu trgovinu ugroženim životinjskim vrstama te ugroženim biljnim vrstama i sortama

11. omogućavanje neovlaštenog ulaska i boravka

12. ubojstvo, teška tjelesna ozljeda

13. nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivima

14. otmica, protupravno oduzimanje slobode i držanje talaca

15. organizirana i oružana pljačka

16. nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela

17. krivotvorenje i piratstvo proizvoda

18. krivotvorenje administrativnih isprava i trgovina njima

19. nezakonita trgovina hormonskim tvarima i drugim poticateljima rasta

20. nedopuštena trgovina nuklearnim ili radioaktivnim materijalima

21. silovanje

22. kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda

23. protupravno oduzimanje zrakoplova ili brodova

24. sabotaža

25. trgovina ukradenim vozilima

26. industrijska špijunaža.

Članak 6.

Ovaj Zakon primjenjuje se na sve letove zračnog prijevoznika u hrvatskom zračnom prostoru te letove kojima je polazište u Republici Hrvatskoj, a odredište u drugoj državi ili kojima je polazište u drugoj državi, a odredište ili međuslijetanje u Republici Hrvatskoj.

DIO DRUGI
NADLEŽNOST I POSTUPANJE S PODACIMA

POGLAVLJE I.
JEDINICA ZA INFORMACIJE O PUTNICIMA

Članak 7.

(1) U okviru obrade podataka, jedinica za informacije o putnicima nadležna je za:

– prikupljanje, korištenje i analizu podataka o putnicima koje vode prijevoznici, pohranu te dostavu tih podataka ili rezultata njihove obrade nadležnim tijelima iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona

– razmjenu podataka o putnicima i rezultata obrade tih podataka s jedinicama nadležnim za informacije o putnicima drugih država članica Europske unije i Agencijom Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (u daljnjem tekstu: Europol).

(2) U radu jedinice za informacije o putnicima mogu sudjelovati predstavnici nadležnih tijela iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 8.

(1) U Ministarstvu unutarnjih poslova odredit će se službenik koji će obavljati poslove službenika za zaštitu podataka, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Službenik za zaštitu podataka ima pristup svim podacima koje obrađuje jedinica za informacije o putnicima.

(3) Ako službenik za zaštitu podataka smatra da obrada bilo kojih podataka nije bila zakonita, može uputiti predmet nacionalnom nadzornom tijelu iz članka 33. ovoga Zakona.

Članak 9.

Jedinica za informacije o putnicima obrađuje podatke iz evidencije podataka o putnicima na sigurnoj lokaciji.

POGLAVLJE II.
OBVEZE ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA

Članak 10.

(1) Podaci o putnicima u zračnom prometu koje zračni prijevoznici prenose jedinici za informacije o putnicima su:

1. kod evidencije podataka o putnicima u zračnom prometu
2. datum rezervacije/izdavanja karte
3. predviđen(i) datum(i) putovanja
4. ime(na)
5. adresa i kontaktni podaci (telefonski broj, adresa e-pošte)
6. svi podaci o načinu plaćanja, uključujući adresu za slanje računa
7. cjeloviti plan puta za određenu evidenciju podataka o putnicima
8. podaci o programima vjernosti
9. putnička agencija / putnički agent
10. status putnika, uključujući informacije o potvrdi, prijavi na let, neprijavljivanju na let ili prijavi u posljednjem trenutku bez rezervacije
11. razdijeljene / podijeljene informacije iz evidencije podataka o putnicima
12. opće primjedbe (uključujući sve dostupne informacije o maloljetnim putnicima bez pratnje mlađima od 18 godina, kao što su ime i spol maloljetnika, dob, jezik/jezici koje govori, ime i kontaktni podaci pratitelja na polasku i kako je povezan s maloljetnikom, ime i kontaktni podaci pratitelja na dolasku i kako je povezan s maloljetnikom, agent na polasku i dolasku)
13. informacije s putne karte, uključujući broj karte, datum izdavanja karte, jednosmjerne karte, polja elektronskih karata koja se odnose na cijenu (Automated *Ticket Fare Quote)*
14. broj sjedala i ostale informacije o sjedalu
15. informacije o zajedničkom letu (code *share)*
16. sve informacije koje se odnose na prtljagu
17. broj i imena drugih putnika iz evidencije podataka o putnicima
18. potpune i točne informacije o putnicima koje će prevoziti, a koje zračni prijevoznik dostavlja sukladno odredbama Zakona o nadzoru državne granice (»Narodne novine«, br. 83/13. i 27/16.) (API) (broj i vrsta putne isprave, državljanstvo, ime i prezime, datum rođenja, naziv graničnog prijelaza na kojem će ući u Republiku Hrvatsku, oznaku leta, vrijeme polaska i dolaska, ukupan broj putnika, prvo mjesto ukrcaja)

19. sve kronološke izmjene podataka iz evidencije podataka o putnicima navedene u točkama od 1. do 18. ovog stavka.

(2) Zračni prijevoznik je dužan prenijeti jedinici za informacije o putnicima sve podatke iz stavka 1. ovog članka prikupljene u okviru redovitog poslovanja.

(3) Ako zračni prijevoznik prenese podatke koji nisu navedeni u stavku 1. ovog članka, jedinica za informacije o putnicima, odmah po primitku, trajno briše takve podatke.

(4) Zračni prijevoznik dužan je podatke iz stavka 1. ovog članka prenositi elektroničkim putem, upotrebljavajući zajedničke protokole i podržane formate za prijenos podataka iz evidencije o putnicima, utvrđene provedbenim propisima koje donosi Europska komisija ili, u slučaju tehničke neispravnosti, nekim drugim odgovarajućim načinom koji jamči odgovarajuću razinu sigurnosti podataka.

(5) U slučaju zajedničkih letova (code *share)* jednog zračnog prijevoznika ili više njih podatke jedinici za putnike prenosi zračni prijevoznik koji obavlja let.

(6) Podaci iz stavka 1. ovog članka prenose se bez naknade.

Članak 11.

(1) Zračni prijevoznik je dužan jedinici za informacije o putnicima prenijeti podatke iz članka 10. stavka 2. ovog Zakona:

– 24 sata prije zakazanog vremena polaska zrakoplova te

– odmah po zatvaranju leta odnosno nakon što su se putnici ukrcali u zrakoplov koji se sprema za polazak i kada se putnici više ne mogu ukrcati ni iskrcati.

(2) U slučaju iz stavka 1. podstavka 2. ovog članka, zračni prijevoznik može dostaviti samo podatke koji se razlikuju u odnosu na podatke dostavljene sukladno stavku 1. podstavku 1. ovog članka.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, ako je pristup podacima iz evidencije podataka o putnicima potreban kako bi se odgovorilo na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu s kaznenim i kažnjivim djelima iz članka 5. ovog Zakona, zračni prijevoznik dužan je, za svaki slučaj pojedinačno, na zahtjev jedinice za informacije o putnicima, prenijeti toj jedinici podatke iz članka 10. stavka 2. ovog Zakona.

POGLAVLJE III.
OBRADA PODATAKA O PUTNICIMA

Članak 12.

(1) Jedinica za informacije o putnicima na temelju podataka iz članka 10. ovog Zakona:

– obavlja procjenu putnika na letovima iz članka 6. ovog Zakona u skladu s prethodno utvrđenim kriterijima radi identificiranja osoba za koje je potrebno dodatno ispitivanje od strane nadležnih tijela iz članka 16. ovog Zakona odnosno Europola radi postojanja mogućnosti povezanosti s kaznenim djelom iz članka 5. stavka 2. ovog Zakona

– dostavlja podatke, na temelju obrazloženog zahtjeva, domaćim i stranim nadležnim tijelima iz članka 16. ovog Zakona i Europolu

– provodi analizu podataka o putnicima u svrhu ažuriranja ili određivanja novih kriterija za provođenje procjena koje se provode na temelju podstavka 1. ovog stavka, kako bi se identificirale sve osobe koje bi mogle biti uključene u kazneno djelo iz članka 5. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Pri provođenju procjene iz stavka 1. podstavka 1. ovog članka, jedinica za informacije o putnicima može:

– sravnjivati podatke iz članka 10. ovog Zakona s podacima koje su, sukladno posebnim propisima, ovlaštena prikupljati domaća nadležna tijela iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona, a koji su relevantni za svrhu iz članka 1. stavka 2. ovog Zakona

– obrađivati podatke sukladno određenim kriterijima procjene.

(3) Procjena putnika iz stavka 1. podstavka 1. ovog članka mora se provesti na nediskriminirajući način.

(4) Jedinica za informacije o putnicima jednom godišnje dostavlja Europskoj komisiji statističke podatke o ukupnom broju putnika u zračnom prometu čiji su podaci prikupljeni i razmijenjeni te broju putnika određenih za daljnje ispitivanje.

(5) Dostavljeni statistički podaci iz stavka 4. ovog članka ne smiju uključivati osobne podatke.

Članak 13.

Kriterije procjene iz članka 12. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, koje jedinica za informacije o putnicima određuje i redovito preispituje u suradnji s nadležnim tijelima iz članka 16. ovog Zakona, moraju biti usmjereni, proporcionalni i određeni i ne smiju se temeljiti na rasi ili etničkom podrijetlu, političkim stajalištima, vjerskim ili drugim uvjerenjima, sindikalnom članstvu, zdravlju ili spolnom životu ili spolnoj orijentaciji ispitanika.